

Комплексная работа па беларускай мове і літаратуры
7 клас 2012/2013 навучальны год

Заданне 1. Зрабіце фанетычны запіс слоў (Максімальная колькасць балаў - 4).

Сцежка, насенне, Юлія, салаўі, снег, зберагчыся, вучышся, свісцячы.

Заданне 2. Да фразеалагізмаў падбярыце адпаведныя аднаслоўныя сінонімы і спалучыце іх (Па 1 балу за кожнае правільнае спалучэнне).

А) бойкі (спрытны) на язык	1) шчаслівы
Б) ні жывы ні мёртвы	2) красамоўны
В) кату па пяту	3) спалоханы
Г) у сарочцы нарадзіўся	4) гаваркі
Д) слова не пазычае	5) малы
Е) як пшаніцу прадаўшы	6) моцна (спаць)

Заданне 3. Устаўце патрэбныя літары і ўкажыце націскныя склады (Максімальная колькасць балаў - 12).

- А) Б..раг – б..рагавы, прыб..рэжны, наб..р..жная.
Б) П..сня – п..сн..р, п..сн..ры, п..с..ннік.
В) Дз..д – прадз..д, дз..дул..вы.
Г) Цв..рды – цв..рдз..ць, зацв..рдз..ваць.., зацв..рдз..нне.

Заданне 4. Замяніце дзеясловы дзееспрыметнікамі залежнага стану і ўтварыце словазлучэнні (Максімальная колькасць балаў - 8).

Прынесці (вада), сказаць (фраза), прывезці (амуніцыя), змалоць (зерне), збудаваць (дом), адрамантаваць (памяшканне), забрукаваць (дарога), вымыць (падлога).

Заданне 5. Запішыце сказы. Расстаўце неабходныя знакі прыпынку. (Максімальная колькасць балаў - 4)

- А) Вецер сціх і ўгрэтае за дзень паветра напоенае густымі пахамі хвоі навісла шызаватай смугой.
Б) Абудзіўся цыбаты бусел у гняздзе змайстраваным на баране прымацаванай на верхавіне купчастай ліпы.
В) Нерухома стаяў густы, амярцвелы лес шчыльна прытуліўшы верхавіны да верхавін пераплёўшы галіны акрыўшыся белымі шатамі крохкай шэрані.

Заданне 6. Падкрэсліце ў сказах прыслоўі як члены сказа. (Па 1 балу за кожны правільны адказ)

- А) Хораша летам у лесе.
Б) Сябар жыў у доме насупраць.
В) Лісце мякка сцелецца на зямлю.

Заданне 7. Перакладзіце словазлучэнні на беларускую мову.

(Максімальная колькасць балаў - 8)

Вспомнить о друзьях, пойти за хлебом, говорить по телефону, выбрать по своему вкусу, идти за грибами, подойти к дубу, поехать на мельницу, определить по вкусу.

Заданне 8. Дапішыце прыказкі. Заключнае слова павінна рыфмавацца з адным са слоў у першай частцы прыказкі. (Максімальная колькасць балаў - 4)

- А) Узяўся за гуж, не кажы, што не _____. Б) Навука хоць намучыць, але жыць _____.
В) Вучыся, нябожа, вучэнне _____. Г) Слова давай, дык яго і _____.

Заданне 9. Назавіце аўтараў наступных твораў. (Максімальная колькасць балаў - 5)

- А) Аўтарам верша “Ручэй” з’яўляецца _____.
Б) Аповесць “Незагойная рана” напісаў _____.
В) Паэма “Новая зямля” належыць пяру _____.
Г) Аўтар апавядання “На Каляды к сыну” – _____.

Заданне 10. Спалучыце наступныя азначэнні. (Максімальная колькасць балаў - 5)

1. Харэй	А) Трохскладовая стапа з націскам на першым складзе.
2. Ямб	Б) Двухскладовая стапа з націскам на першым складзе.
3. Дактыль	В) Трохскладовая стапа з націскам на другім складзе.
4. Амфібрахій	Г) Двухскладовая стапа з націскам на другім складзе.
5. Анапест	Д) Трохскладовая стапа з націскам на трэцім складзе.

Адказ: _____

Комплексная работа на беларускай мове і літаратуры 7 клас
2012/2013 навучальны год

Адказы

Заданне 1. Зрабіце фанетычны запіс слоў.

Сцежка, насенне, Юлія, салаўі, снег, зберагчыся, вучышся, свісцячы. (Максімальная колькасць балаў - 4)

Адказ: [с'ц'эшка], [нас'э́н'э], [й'ул'ій'а], [салаўй'і], [с'н'эх], [з'б'эрахчыс'а], [вучыс'а], [с'в'с'ц'ачы].

Заданне 2. Да фразеалагізмаў падбярыце адпаведныя аднаслоўныя сінонімы і спалучыце іх. (Па 0,5 бала за кожнае правільнае спалучэнне)

А) бойкі (спрытны) на язык	1) шчаслівы
Б) ні жывы ні мёртвы	2) красамоўны
В) кату па пяту	3) спалоханы
Г) у сарочцы нарадзіўся	4) гаваркі
Д) слова не пазычае	5) малы
Е) як пшаніцу прадаўшы	6) моцна (спаць)

Адказ: А2, Б3, В5, Г1, Д4, Е6

Заданне 3. Устаўце патрэбныя літары і ўкажыце націскныя склады. (Максімальная колькасць балаў - 12)

- А) Б..раг – б..рагавы, прыб..рэжны, наб..р..жная.
Б) П..сня – п..сн..р, п..сн..ры, п..с..ннік.
В) Дз..д – прадз..д, дз..дул..вы.
Г) Цв..рды – цв..рдз..ць, зацв..рдз..ваць..., зацв..рдз..нне.

Адказ:

- А) Бераг – берагавы, прыбярэжны, набярэжная.
Б) Песня – пясняр, песняры, песеннік.
В) Дзед – прадзед, дзядулевы.
Г) Цвёрды – цвярдзец, зацвердзяваць, зацвярдзенне.

Заданне 4. Замяніце дзеясловы дзееспрыметнікамі залежнага стану і ўтварыце словазлучэнні. (Максімальная колькасць балаў - 8)

Прынесці (вада), сказаць (фраза), прывезці (амуніцыя), змалоць (зерне), збудаваць (дом), адрамантаваць (памяшканне), забрукаваць (дарога), вымыць (падлога).

Адказ: Прынесеная вада, сказаная фраза, прывезеная амуніцыя, змолатае зерне, збудаваны дом, адрамантаванае памяшканне, забрукаваная дарога, вымытая падлога.

Заданне 5. Запішыце сказы. Расстаўце неабходныя знакі прыпынку. (Максімальная колькасць балаў - 4)

- А) Вецер сціх і ўгрэтае за дзень паветра напоенае густымі пахамі хвоі навісла шызаватай смугой.
Б) Абудзіўся цыбаты бусел у гняздзе змайстраваным на баране прымацаванай на верхавіне купчастай ліпы.
В) Нерухома стаяў густы, амярцвелы лес шчыльна прытуліўшы верхавіны да верхавін пераплёўшы галіны акрыўшыся белымі шатамі крохкай шэрані.

Адказ:

- А) Вецер сціх, і ўгрэтае за дзень паветра, напоенае густымі пахамі хвоі, навісла шызаватай смугой.
Б) Абудзіўся цыбаты бусел у гняздзе, змайстраваным на баране, прымацаванай на верхавіне купчастай ліпы.
В) Нерухома стаяў густы, амярцвелы лес, шчыльна прытуліўшы верхавіны да верхавін, пераплёўшы галіны, акрыўшыся белымі шатамі крохкай шэрані.

Заданне 6. Падкрэсліце ў сказах прыслоўі як члены сказа. (Па 1 балу за кожны правільны адказ)

- А) Хораша летам у лесе.

- Б) Сябар жыў у доме насупраць.
В) Лісце мякка сцелецца на зямлю.

Адказ:

- А) Хораша летам у лесе.
Б) Сябар жыў у доме насупраць.
В) Лісце мякка сцелецца на зямлю.

Заданне 7. Перакладзіце словазлучэнні на беларускую мову.

(Максімальная колькасць балаў – 8)

Вспомнить о друзьях, пойти за хлебом, говорить по телефону, выбрать по своему вкусу, идти за грибами, подойти к дубу, поехать на мельницу, определить по вкусу.

Адказа: успомніць пра сяброў, пайсці па хлеб, гаварыць па тэлефоне, выбраць на свой густ, ісці ў грыбы, падысці да дуба, паехаць у млын, вызначыць на смак.

Заданне 8. Дапішыце прыказкі. Заключнае слова павінна рыфмавацца з адным са слоў у першай частца прыказкі.

(Максімальная колькасць балаў - 4)

- А) Узяўся за гуж, не кажы, што не _____.
Б) Навука хоць намучыць, але жыць _____.
В) Вучыся, нябожа, вучэнне _____.
Г) Слова давай, дык яго і _____.

Адказы:

- А) Узяўся за гуж, не кажы, што не **дуж** .
Б) Навука хоць намучыць, але жыць **навучыць** .
В) Вучыся, нябожа, вучэнне **паможа** .
Г) Слова давай, дык яго і **трымай**.

Заданне 9. Назавіце аўтараў наступных твораў. (Максімальная колькасць балаў - 5)

- А) Аўтарам верша “Ручэй” з’яўляецца _____.
Б) Аповесць “Незагойная рана” напісаў _____.
В) Паэма “Новая зямля” належыць пяру _____.
Г) Аўтар апавядання “На Каляды к сыну” – _____.

Адказы:

- А) Аўтарам верша “Ручэй” з’яўляецца Якуб Колас .
Б) Аповесць “Незагойная рана” напісаў Васіль Быкаў.
В) Паэма “Гусляр” належыць пяру Янкі Купалы.
Г) Аўтар апавядання “На Каляды к сыну” – Змітрок Бядуля.

Заданне 10. Спалучыце наступныя азначэнні. (Максімальная колькасць балаў - 5)

6. Харэй	А) Трохскладовая стапа з націскам на першым складзе.
7. Ямб	Б) Двухскладовая стапа з націскам на першым складзе.
8. Дактыль	В) Трохскладовая стапа з націскам на другім складзе.
9. Амфібрахій	Г) Двухскладовая стапа з націскам на другім складзе.
10. Анапест	Д) Трохскладовая стапа з націскам на трэцім складзе.

Адказ: 1Б, 2Г, 3А, 4В, 5Д